

УДК 336.12

MODERN APPROACH TO MANAGING OF FINANCIAL RESOURCES BUDGET HEALTHCARE ESTABLISHMENTS

© 2013

I.A. Anisimova, candidate of economic sciences, docent of the department «Finance and Credit»

N.V. Bogdanov, student

Togliatti State University, Togliatti (Russia)

Annotation: The article reviews current approaches to the financial management of health care. Serious changes in the healthcare system have led to the need to develop modern instruments financial management. Attention is paid to features of budget financing of health. According to the study suggested ways of increasing the effectiveness of financial management.

Keywords: financial resources, financial services, mandatory health insurance, spending of budget healthcare establishments.

УДК 336.77:334.72

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ КРЕДИТОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ АГРАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА

© 2013

П.К. Бечко, кандидат экономических наук, профессор кафедры финансов и кредита

Уманский национальный университет садоводства, г. Умань (Украина)

Аннотация: В статье рассматривается механизм банковского кредитования предприятий аграрной сферы, теоретически обоснована экономическая сущность механизма банковского кредитования аграрных предприятий, с помощью которого они обеспечивают операционную деятельность необходимыми финансовыми ресурсами, перераспределяя их между подразделениями на условиях финансирования или кредитования, достигая определенного уровня стабильности, ликвидности и финансовой безопасности.

Ключевые слова: банковское кредитование, кредит, механизм банковского кредитования, кредитная система, рыночные отношения, финансовая безопасность.

Постановка проблеми. Радикальні зміни за роки реформування в царині вітчизняного аграрного виробництва суттєво вплинули на механізм кредитування суб'єктів аграрного виробництва. Внаслідок цих змін виникає потреба щодо ефективного управління фінансовими і кредитними ресурсами, авансованих в аграрний сектор економіки, узагальнення і розроблення теоретичних і методичних основ механізму кредитування суб'єктів господарювання національної економіки в цілому і суб'єктів аграрного виробництва, зокрема. На кредитування суб'єктів господарювання національної економіки серед інших чинників суттєвий вплив має світова фінансова криза. Перешкодами повномасштабного відновлення кредитування внаслідок світової фінансової кризи є також прогалини щодо теоретичного дослідження окремих питань теорії кредиту, зокрема механізму кредитування.

Аналіз останніх досліджень. Не дивлячись на те, що різним аспектам теоретичного дослідження механізмів банківського кредитування присвячені чисельні дослідження вітчизняних і зарубіжних учених та практиків, теоретична їх база з врахуванням притаманних сільському господарству особливостей, специфіки національної економіки і сучасних тенденцій світової аграрної політики, розроблена недостатньо. Дослідженню теоретичних та практичних питань механізмів банківського кредитування суб'єктів аграрного виробництва присвячені наукові праці М.Я. Дем'яненко, О.І.Лаврушина, М.Й. Маліка, М.І. Кисіля, С.С. Осадця, П.Т. Саблука, О.О. Непочатенко,

В.В.Бутенко, І.Ю. Гришовой, І.О.Крюковой, Т.С.Шабатури, В.В.Лебедевой [1-9] та інших.

Формування цілей дослідження. Вивченню багатоаспектних теоретичних і практичних питань механізму кредитування присвячені праці багатьох класиків теорії кредиту та сучасних вітчизняних і зарубіжних вчених. Не дивлячись на давність економічної категорії механізму кредитування до цього часу існують діаметрально протилежні з різним змістом погляди на її визначення. Наслідком такого стану є розбіжності при визначенні впливу макроекономічних і мікроекономічних чинників на стан кредитування суб'єктів господарювання національної економіки в цілому і сільськогосподарських підприємств, зокрема. Актуальність і недостатнє дослідження проблем механізмів банківського кредитування суб'єктів аграрного виробництва за сучасних умов господарювання визначили вибір теми дослідження. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування механізмів банківського кредитування суб'єктів аграрного виробництва за ринкових умов господарювання із врахуванням специфічних і притаманних лише галузі особливостей процесу виробництва.

Виклад результатів дослідження. Механізм кредитування за ринкових умов господарювання суттєво впливає на економічні відносини дає змогу повномасштабне визначати рівень та результати державної політики в царині грошово-кредитних відносин на макроекономічному та мікроекономічному рівнях. Внаслідок динамічного розвитку ринкових відносин в

економічній теорії як серед вітчизняних, так і зарубіжних науковців досі ведуться дискусії щодо сутності механізму кредитування та його впливу на систему кредитування суб'єктів господарювання, внаслідок чого виникає нагальна потреба в його дослідженні. За своєю економічною сутністю механізм кредитування є складовою кредитної системи, а кредит є її базисним елементом.

Дослідження механізмів банківського кредитування не є проблемою, яка відноситься лише до сучасних умов господарювання. Перш, ніж дати конкретну характеристику механізмів кредитування слід дійти до теоретичного консенсусу чи кредит є самостійною категорією, чи за своїм теоретичним спрямуванням він входить до складу категорії фінансів. Переломним в дослідженні теоретичної сутності кредиту та механізму кредитування є результати російського вченого Лаврушина О.І. дослідження якого проведені в напрямі теоретичного обґрунтування структури кредиту, а саме сутності категорій: кредитор, позичальник і позичена вартість [1, с.16]. Дослідження проведені цим автором в царині теорії кредиту, механізму кредитування цікаві з огляду на підхід щодо дослідження, оскільки точка зору щодо теоретичних підвалин теорії кредиту цього автора не зустрічається в інших джерелах і максимально характеризує кредит, враховуючи його особливості за сучасних умов. Розбіжності, які виникають внаслідок проведених досліджень шереху вітчизняних і зарубіжних дослідників зводяться до вирішення теоретичного обґрунтування теорії кредиту за двома напрямками. По – перше – чи кредит є самостійною економічною категорією і по – друге - чи кредит є складовою фінансової категорії.

Досліджуючи теоретичне обґрунтування сутності механізму кредитування окремі автори дійшли до висновку, що кредитний механізм є невід'ємною складовою фінансового механізму, інші навпаки - надають кредитному механізму статусу виокремленої економічної категорії.

Існуюча за сучасних умов господарювання система управління фінансами суб'єктів аграрного виробництва не адаптована до динамічних умов ринкової економіки, не сприяє формуванню відтворювальних пропорцій і їх забезпеченню фінансовими ресурсами. Актуальними залишаються питання синхронного функціонування елементів фінансово-кредитного механізму, збалансованості фінансових джерел, адекватних ринковим умовам розвитку відтворення спеціфічних активів в сільському господарстві.

Сформований відповідно до вимог ринку фінансово-кредитний механізм сприяє більш ефективному використанню суб'єктами аграрного виробництва ресурсного потенціалу шляхом залучення ресурсів з різних фінансових джерел, що гарантує не лише безперервність процесу виробництва, але його розширене відтворення є основною з передумов зростання ефективності виробництва при забезпеченні фінансової стійкості.

Доступність аграріїв до фінансових ресурсів, як позичених, так і залучених є однією із передумов підвищення їх фінансової стійкості та кредитоспроможності. Фінансово-кредитний механізм базується на двох складових – фінансовому і кредитному механізмі слугує єдиним інтегрованим механізмом, здатним об'єднати механізми фінансування і кредитування в результаті чого досягається систематизація відтворення і концентрація капіталу в аграрному секторі економіки. В той же час, як свідчать результати дослідження, ні фінансовий, ні кредитний механізм не підкріплені теоретичним вичерпним визначенням, яке б чітко регламентувало з класичної точки зору їх

об'єкт, суб'єкт, мету, предмет, метод, особливо в умовах ринкового господарювання суб'єктів аграрного виробництва.

Результати дослідження провідних науковців в царині теорії фінансів і кредиту дають узагальнене розуміння, що фінансовий механізм є складовою господарського механізму, представлений сукупністю видів і форм організації фінансових стосунків, умов і методів, які застосовуються при формуванні і використанні фінансових ресурсів. Фінансовий механізм суттєво впливає на економіку і соціальну сферу внаслідок чого здійснюється єдина фінансова політика держави, регіонів, органів місцевого самоврядування, господарюючих суб'єктів. Вплив фінансового механізму на економіку і соціальну сферу здійснюється, з одного боку, через структуру фінансового механізму і спрямованість його функцій на вирішення конкретних завдань з метою досягнення реального ефекту, з іншого боку - через розміри фінансових ресурсів, перерозподілених між суб'єктами економіки для задоволення економічних і соціальних потреб.

Фінансовий механізм впливає на суспільне виробництво через фінансове забезпечення і фінансове регулювання. При цьому, чим вищий рівень розвитку суспільства і його економіки, тим суттєвішою є роль фінансового регулювання. Фінансове забезпечення реалізується за допомогою самофінансування, самокупності і безповоротного фінансування. Проблема практичного використання цих економічних форм полягає у встановленні оптимального співвідношення між ними відповідно до сучасного етапу розвитку суспільства. Це загальноприйняте трактування розкриває сутність фінансового механізму з позиції визнання його двоїстого характеру. З одного боку, цей механізм відображає сутність об'єктивної категорії фінансів і в цьому сенсі є носієм об'єктивних виробничих стосунків. З іншого боку - це конструювання конкретних фінансових відносин (створення цільових фондів, форм і умов формування фінансових ресурсів, методи управління фінансами тощо) – є суб'єктивна сторона прояву фінансового механізму. Проте, фінансові відносини можуть розглядатися швидше як об'єкт дії, чим суб'єкт. Суб'єктом можуть виступати держава, власники, агенти управління, які впливають на сукупність економічних стосунків, що виникають в процесі формування, розподілу, перерозподілу і використання фінансових ресурсів. Цілеспрямовану дію вони здійснюють за допомогою фінансових важелів, методів, інструментів регуляторів.

У зв'язку з різноманітністю форм організації фінансових відносин фінансовий механізм має складну структуру, оскільки його функціонування зумовлене обсягами фінансових ресурсів, спрямованих на конкретні цілі залежить від способів і форм їх формування та використання, а також каналів руху грошових коштів. В залежності від способів формування і розподілу фінансових ресурсів фінансовий механізм базується на наступних принципах:

- централізації і концентрації коштів (редистрибутивна модель або модель фірми);
- децентралізації і самофінансування суб'єктів економіки (ринкова модель).

Результати теоретичних досліджень свідчать, що за сучасних умов не повною мірою досліджені питання щодо сутності кредитних стосунків. Це не дає змоги визначити теоретичну сутність механізму кредитування. Це проявляється в тому, що до цього часу теоретично не встановлено межі покриття кредитом потреби у фінансових ресурсах для забезпечення безперервності процесу виробництва

Низька ефективність функціонування механізмів

кредитування, що склалася наприкінці 90-х років ХХ століття, пов'язана із недостатньою організацією кредитних стосунків в межах національної економіки, його невідповідністю сучасному рівню розвитку продуктивних сил і недостатнім врахуванням дії об'єктивних економічних законів. З огляду на сучасні ринкові відносини кредит є базисним поняттям і визначає економічну основу механізмів кредитування поряд із способами, формами і методами організації кредитних відносин. В основі кредитних відносин лежить сутність кредиту, яка розкривається через його функції. Таким чином, механізми кредитування призвані забезпечити практичну реалізацію функцій кредиту. З огляду на те, що кредит є самостійною категорією і не входить до категорії фінансів з цієї позиції варто розглядати сутність механізмів кредитування.

З приводу сутності механізму кредитування найбільше обґрунтоване визначення зроблено К. Марксом, який вважав, що "...механізми кредитування постійно спрямовані до того, щоб за допомогою різного роду операцій, прийомів, технічних пристосувань звести дійсний металевий обіг до відносного мінімуму, що все скорочується" [2, с. 570].

Досліджуючи механізми кредитування окремими дослідниками були зроблені спроби виокремити їх в самостійний об'єкт дослідження. Так, зокрема Атлас М.С. при дослідженні механізмів кредитування прирівнює їх до механізмів планування, фінансового механізму, господарського механізму як окрему ланку господарського механізму в цілому. За її визначеннями механізми кредитування це "...сукупність органів кредитної системи, коштів (важелів, стимулів), за допомогою яких кредитні установи виконують свої функції, впливають на діяльність суб'єктів господарювання і в цілому на процес виробництва господарюючих суб'єктів шляхом застосування специфічних принципів, форм і методів кредитування..." [3, с. 85]. Обґрунтованість такої позиції полягає в тому, що дії економічних категорій розглядаються в нерозривному зв'язку з їхніми специфічними механізмами, які в кінцевому результаті є складовими загального господарського механізму.

Аналізуючи сутність механізмів кредитування з вищевказаних досліджень, можна стверджувати, що відбувається поєднання двох понять: механізму кредитування та кредитної системи. З огляду на результати дослідження позицій авторів, наведених вище впливає, що кредит за своєю сутністю охоплює і кредитну систему. Ми притримуємося такої позиції, що механізми кредитування є елементом кредитної системи, здатні забезпечити взаємодію інших елементів і функціонування кредитної системи; а по-друге, ми вважаємо за необхідне виокремити поняття кредитна система і механізм кредитування.

Під механізмами банківського кредитування варто розуміти конкретний спосіб організації й використання перерозподільчої функції кредиту в частині надання коштів позичальникові в тимчасове користування на основі платності. Інакше кажучи, механізм банківського кредитування являє собою техніку кредитування в банках.

Фінансово-кредитний словник в якому сконцентровані характеристики найбільш вживаних економічних категорій представлений двома різними визначеннями механізмів кредитування; як складову господарського механізму що включає принципи кредитування, кредитне планування і управління кредитом, що перебуває під впливом дії економічних законів, економічної політики держави, цілей розширеного відтворення, задачею підвищення ефективності суб'єктивних господарювання. Механізми кредиту-

вання взаємозалежні з фінансовими механізмами за їх допомогою проводиться кредитна політика.

Поглиблене дослідження механізмів кредитування дає нам підстави стверджувати, що в основі цієї економічної категорії закладені виробничі відносини та економічні закони, що діють у кредитній сфері. Економічною основою механізмів кредитування є матеріальний процес виробництва та обігу, особливості якого проявляються в кругообігу виробництва, його структурі, джерелах формування основних засобів і оборотних активів.

Важливою проблемою при дослідженні питання механізмів кредитування, яка підлягає вирішенню є порівняльна характеристика сутності «кредитний механізм» і «механізми кредитування» внаслідок того, що ці два поняття здебільшого ототожнюються. Необхідно відзначити, що в економічній літературі практично не зустрічається поділу цих понять, відсутній аналіз їх взаємозв'язку, співвідношення й підпорядкованості. Мабуть, із усіх існуючих на сьогоднішній день джерел літератури, можливо привести лише декілька прикладів в яких дослідженню «кредитний механізм» і «механізми кредитування». Цій проблемі присвячені дослідження Гуцала І.С. [4, с.81]. Результати дослідження проведені цим автором свідчать що кредитний механізм як єдність механізму дії і механізму свідомого використання кредиту, включає у вузькому розумінні цього поняття в механізми використання кредиту тільки основні принципові форми використання кредиту, а в широкому розумінні – форми, методи кредитування, які забезпечують їх реалізацію, під якими цей автор визначає їх як механізми кредитування [4, с.82].

Не дивлячись на те, що Марін Б.М. розглядає механізми кредитування більш поглиблено, в той же час, результати його дослідження проведені щодо механізмів кредитування, з огляду на директивну економіку та соціалістичний метод господарювання, без особливостей функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки [5, с.62]. Кредитний механізм є елементом системи фінансової безпеки підприємств аграрної сфери, що впливає як на фінансову архітектуру всієї галузі, так і на інтеграційні взаємозв'язки між аграріями, переробними підприємствами, банківськими установами та страховими компаніями. [6-8].

Кредит є об'єктивною передумовою функціонування кредитного механізму. Враховуючи таку аксіому кредитний механізм має забезпечити практичну реалізацію всіх функцій кредиту внаслідок того, що кредитний механізм сам по собі є функціонуючою системою, а будь-яка система складається із взаємозалежних між собою елементів. Отже, можна констатувати, що механізми кредитування є лише складовою кредитного механізму.

Враховуючи вищевказані результати дослідження, на нашу думку, економічне призначення кредитного механізму практично збігається з фінансовим, і полягає в перерозподілі ресурсів між різними ланками і сферами процесу відтворення з метою забезпечення його безперервного функціонування тією лише відмінністю, що воно здійснюється на тимчасовій, платній і поворотній основі. Процеси фінансування і кредитування переплітаються навіть в тому випадку, якщо власник вкладає у виробництво свої власні кошти. Спостерігається взаємозалежність методів фінансування і кредитування, що особливо проявляється в аграрному секторі економіки: з врахуванням фінансування (субсидування) частини відсоткової ставки сільськогосподарських підприємств надається пільговий кредит. Максимальний ефект від управління

фінансовими і кредитними ресурсами кожен господарюючий суб'єкт здатний отримати внаслідок органічного їх поєднання в єдиному фінансово-кредитному механізмі. Лише в рамках такої інтеграції можна вирішити протиріччя між потребою в додаткових фінансових ресурсах чи їх відсутністю, не порушуючи безперервність процесу виробництва, оскільки дана потреба теоретично може бути задоволена за допомогою наступних джерел:

- шляхом створення резерву власних коштів. Внаслідок чого будуть створені передумови для подальшого посилення протиріччя між наявністю коштів і тимчасовою відсутністю потреби в них;

- шляхом бюджетного фінансування. В той же час, кошти держбюджету не підлягають поверненню, а набирають ознаки власних фінансових джерел підприємства, тому виникає те ж протиріччя, що і в першому випадку;

- шляхом запозичення тимчасово вільних коштів, що означає дійсне задоволення потреби. Коли потреба в додаткових коштах відпадає, позикові кошти можуть бути безболісно повернені власникові.

Таким чином, за допомогою механізмів кредитування підтримується оптимальна структура капіталу підприємства на всіх стадіях його кругообігу. Складовими механізмів кредитування є об'єкт, суб'єкт, мета, предмет і метод. Їх принципи сприяють виконання кредитним механізмом специфічних функцій, шляхом об'єднання способів, стимул-реакцій і важелів, нормативно-правового і інформаційного забезпечення, що дає змогу «вбудувати» його в структуру фінансового і розглядати надалі як єдиний фінансово-кредитний механізм.

Проведені теоретичні дослідження свідчать, що фінансово-кредитний механізм вітчизняної аграрної галузі тяжіє до централізації, і практично не функціонує при децентралізації. За таких умов, роль держави може бути визначена в широкому і у вузькому сенсі слова. У широкому сенсі роль держави полягає у визначенні законодавчої бази для дії ринкових механізмів. У вузькому сенсі слова держава виступає як безпосередній учасник ринкових відносин.

Системоутворюючою метою єдиного фінансово-кредитного механізму є безперервне відтворення фінансових ресурсів. Фінансово-кредитний механізм в цьому аспекті розглядається як вбудований в процес відтворення сукупного суспільного продукту регулятор, за допомогою якого можна визначити вектор руху суспільного продукту його пропорції розподілу і споживання. Він створює фінансову основу безперервності відтворення аграрного виробництва, оскільки є невід'ємною частиною господарського механізму, сукупністю економічних структур, інститутів, форм і методів господарювання, за допомогою яких здійснюються ув'язка і узгодження суспільних, групових і приватних інтересів, забезпечуються функціонування і розвиток економіки.

Державі у фінансово-кредитному механізмі відтворення ресурсів аграрної галузі надається роль активного регулятора. Внаслідок цього модель єдиного фінансового механізму може бути представлена у вигляді багаторівневої «конструкції», у верхній частині якої розміщена структура макрорівня, представлена суб'єктами управління – керівними органами влади, що мають свою ієрархію і організацію, володіють певною сукупністю прямих і непрямих методів державної дії на економіку аграрної галузі, здатних забезпечити її стійкий розвиток в подоланні допущених внаслідок нерозвиненості фінансового механізму диспропорцій.

Регіональний механізм управління фінансами займає проміжне становище - мезорівень. Відповідно

до територіального поділу регіональний рівень включає фінансово-кредитний механізм суб'єктів і місцевих органів влади. На рівні регіону підключаються додаткові фінансові важелі, регулятори, а також різного роду фонди, зокрема інвестиційні, інноваційні, страхові, венчурні.

Оскільки сучасна аграрна галузь характеризується ускладненням структури і посиленням інтеграційних процесів, нами виділений підрівень фінансово-кредитного механізму інтегрованих формувань, в розподіленні якого є достатній потенціал специфічних важелів і форм організації і регулювання максимальної і мінімальної межі співпраці як між суб'єктами, що входять в їх склад, так і в стосунках із спеціалізованими суб'єктами фінансово-кредитної системи.

Внаслідок проведеного дослідження можна виокремити сутність механізмів кредитування як впорядковану сукупність форм і методів, за допомогою яких підприємство забезпечує себе необхідними грошовими коштами, перерозподіляючи їх між підрозділами на умовах фінансування або кредитування, досягає певного рівня стабільності і ліквідності, забезпечує рентабельну роботу, отримання максимального прибутку і вартості капіталу. Механізми кредитування підприємства підпорядковані об'єктивним вимогам економічних законів. Їх основи встановлюються державою для вирішення тих завдань, які стоять перед суб'єктами господарювання на тому або іншому етапі розвитку.

Особливості механізмів кредитування суб'єктів аграрного виробництва проявляються: у системі методів фінансування і кредитування, методах управління фінансовими ресурсами, напрямках їх використання, наборі фінансових важелів, важелів, регуляторів.

Висновки. Отже, механізми кредитування виступає в ролі об'єктивної основи кредитних відносин. Як форма функціонування кредиту, механізми кредитування і їх складові елементи відповідають сутності кредиту і законам, які чинні у сфері кредитних відносин. Основними сутнісними ознаками кредиту є повернення і платність. Умови повернення кредиту враховуються при організації конкретних форм використання перерозподільної функції кредиту - принципів і механізмів кредитування. Умовою повернення кредиту є завершення кругообігу авансованих засобів у виробничий процес та вивільнення коштів з обороту суб'єкта кредитних відносин - позичальника в грошовій формі. Динамічність оборотних активів сфери виробництва і сфери обігу обумовлює зміну, постійні коливання як речового, так і кількісного їх складу а, отже, і їхньої вартості, що у свою чергу є основою прояву іншої сутнісної риси кредиту – платності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лаврушин О.И. Кредитный механизм в системе управления экономикой / О. И. Лаврушин // Деньги и кредит. 1989. № 9. – С. 16–21.
2. Маркс К. Энгельс Ф. Соч. - 2-е изд. - т.24. - С.570
3. Атлас М.С. Госбанк СССР и его роль в развитии экономики страны (1921-1981).. М: Финансы и статистика, 1981. – С. 85
4. Гуцал І.С. Функціонування кредитного механізму в Україні в перехідний до ринку період. Т.: Збруч, 1999. 312 с.
5. Марін Б.М. Кредитні спілки: освоєння сільського фінансового ринку : посібник / Канадське агентство з міжнародного розвитку (CIDA) / Б. М. Марін / Спільний українсько-канадський проект “Зміцнення кредитних спілок”. – К.: “Основа”, 2007. – С.62-63.
6. Гришова І.Ю. Повышение финансовой безопасности предприятий птицеводства / И.Ю. Гришова,

- В.В. Бутенко // Вектор науки ТГУ. Серия: Экономика и управление. 2013. № 1. С.88-90
7. Крюкова И.О. Финансова архітектура інноваційного розвитку молокопереробних підприємств / І.О.Крюкова // Облік і фінанси. 2013. № 2. С.94-98.
8. Гришова І.Ю, Шабатура Т.С. Зміцнення фінансової складової економічної безпеки підприємства / І.Ю Гришова, Т.С. Шабатура // Облік і фінанси. Науково-виробничий журнал. 2013. № 1. С.99-105.
9. Анисимова Ю.А. Применение инновационных схем распределения долговых обязательств на розничном рынке электрической энергии (мощности) в России // Вектор науки ТГУ. Серия: Экономика и управление. 2010. № 1. С.12-15.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

© 2013

П.К. Бечко, кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів і кредиту
Уманський національний університет садівництва, м. Умань (Україна)

Анотація: У статті розглядається механізм банківського кредитування підприємств аграрної сфери, теоретично обґрунтовано економічна сутність механізму банківського кредитування аграрних підприємств, за допомогою якого вони забезпечують операційну діяльність необхідними фінансовими ресурсами, перерозподіляючи їх між підрозділами на умовах фінансування або кредитування, досягаючи певного рівня стабільності, ліквідності і фінансової безпеки.

Ключові слова: банківське кредитування, кредит, механізм банківського кредитування, кредитна система, ринкові відносини, фінансова безпека.

THEORETICAL FOUNDSTIONS FOR ORGANIZATIONAL-ECONOMIC MECHANISM CREDITING OF AGRICULTURAL PRODUCTION

© 2013

P.K. Bechko, candidate of economic Sciences professor of finance and credit
Uman National University of Horticulture, Uman (Ukraine)

Annotation: The mechanism of bank lending to the agrarian sector, in theory, based on the economic essence of the mechanism of bank lending to agricultural enterprises with which they provide the operations necessary financial resources, redistributing them among the units with funding or lending, reaching a level of stability, liquidity and financial security.

Keywords: bank lending, credit, bank lending mechanism, the credit system, market relations, financial security.

УДК 338.28:339.9:332.142

ПРОГРАММИРУЕМОЕ РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА УРОВНЕ ГОСУДАРСТВА И В РЕГИОНАЛЬНУЮ ПРОЕКЦИИ

© 2013

Н.Ю. Бородавкіна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджмента
Балтійський федеральний університет імені Іммануїла Канта, Калінінград (Росія)

Аннотация: Изменения, происходящие в фактическом содержании внешнеэкономической деятельности субъектов предпринимательства в России, определяют формирование набора значимых документов, обеспечивающих возможности государственного выбора приоритетов, страновых и региональных предпочтений, а также корректировки действующих институтов внешнеэкономической политики. В статье проводится анализ Государственной программы «Развитие внешнеэкономической деятельности» в разрезе основных подпрограмм, объемов и источников финансирования. Автор исследует особенности региональных программ социально-экономического развития, реализуемых концепций или стратегий внешнеэкономической деятельности.

Ключевые слова: программирование социально-экономического развития, внешнеэкономическая стратегия, государственная программа развития, внешнеэкономическая деятельность.